

Глона Бойчевська

Уманський державний

педагогічний університет

імені Павла Тичини

(м. Умань, Україна)

МЕТА СІМЕЙНОГО ТА ШКІЛЬНОГО ВИХОВАННЯ У СУЧАСНІЙ НІМЕЧЧИНІ

В усі часи основною та спільною метою як сім'ї, так і школи було виховати всебічно розвинену особистість, яка здатна реалізувати себе в професійному, громадянському і сімейному аспектах.

У сім'ї дитина засвоює основні норми моралі, опановує навички спільної праці, формує власні життєві плани, естетичні смаки, громадянську позицію. Батьки – найперші та найголовніші вихователі, які відповідають перед власним сумлінням, народом за якість виховання своїх дітей. Проте з кожним роком кількість неблагополучних сімей збільшується, у багатьох такі звичайні людські цінності, як любов, повага, взаєморозуміння, почуття відповідальності та родинного єднання відходять на другий план. Відтак, у наш час втрачається роль сімейного виховання і власне сім'ї як найбільш впливового фактора формування людини. Але діти – продовжувачі не тільки батьківського роду, а й соціального ладу. І від того, які духовні та моральні цінності закладуть у їхні душі сім'я та інші соціальні інститути, залежатиме майбутнє всього народу.

Німецька сім'я як суспільний інститут переживає складний процес функціональних і структурних змін, але цінність і важливість сім'ї для людини сьогодні набуває великої моральної та емоційної наповненості. Не дивлячись на те, що останнім часом в Німеччині зросло число батьків-одинаків, а також позашлюбних сімей з дітьми, число повних сімей складає близько 85%. Згідно досліджень Німецького інституту молоді, діти до 14 років живуть зі своїми

батьками в 90% випадках в старих республіках (колишня ФРН) і в 82% в нових республіках (колишня НДР). Слід підкреслити, що повна сім'я є зразком для німців. Не зважаючи на збільшення числа розлучень, значення інституту сім'ї зовсім не зменшилось у цій Європейській країні. Німецька сім'я є духовно-культурною життєвою основою суспільства. Як природне співтовариство людей вона є джерелом цінностей для сумісного життя в світі, в свободі і справедливості, щасті і добробуті.

Сучасна система сімейного та шкільного виховання в Німеччині побудована на послідовному вихованні, яке досягається за допомогою встановлення меж. Тільки зріла особистість може встановлювати межі, тоді як деякі батьки та вчителі помилково приймають виховні зразки свободи і самостійності за відсутність меж і правил. Діти потребують зрозумілих зразків і норм, на які вони могли б орієнтуватися і вимірювати за ними свою поведінку. Зміст виховання у німецькій родині та школі обумовлений загальною метою виховання у демократичному суспільстві і специфікою німецького сімейного та шкільного виховання. Його складовими компонентами є такі напрями: національне, моральне, правове, статеве, художньо-естетичне, патріотичне, трудове, екологічне, фізичне та розумове виховання.

Основною особливістю виховання дитини в німецькій сім'ї та школі є наявність любові, поваги до кожної дитини і визнання у кожній дитині неповторної індивідуальності. Батьки виховують дитину в любові, намагаються будувати свої відносини з нею так, щоб вона відчувала себе улюбленою і визнаною. Вчителі, в свою чергу, намагаються знайти індивідуальний підхід до кожного учня, виявити нахили та особливі таланти.

Останнім часом в освітніх колах побутує думка, що основною метою сімейного та шкільного виховання у Німеччині є прищеплення дитині здатності до соціалізації у певному культурному оточенні, розвиток дитячої креативності, що надасть дитині у майбутньому можливість швидко реагувати на неочікувані ситуації, знаходити вихід із складних ситуацій та самостійність.